

Eldíjazott árak:
 egyez avra 8 kor., félre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillor.
 Irde'ók marakalt arak szarú!

A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
 hova a lap anyagi részét illető köz-
 lények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadóhivatalos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A „Józan emberek pihenője.”

Tudják-e lapunk tisztelt olvasói, melyik a világ legnagyobb üzlete?

Tudják-e miként hangzik ezen üzletnek a bejegyzett czége?

Nem tudják!

Talán ráismernek az alábbi körlevélből, mely őszintén megismerteti a nagyérdemű közönséggel a czég elveit s üzleti céljait s mely a következőleg hangzik:

„A mi üzletünk, mely a világ összes kiállításain a legelső díjakat nyerte el, a legnépszerűbb czímek és czégek alatt árusítja az alkohol minden nemét. Nincsen üzlet a kerek földön, mely a miénkhez hasonló évi forgalommal dicsekedhetnék. Csak magában Németországban például pálinkából 683 millió, sörből 1 milliárd és 700 millió, borból 450 millió, összesen tehát több mint 2 és fél milliárd korona forgalmat értünk el az 1901-iki üzletévben.”

„Legmélyebb hálával tartozunk vevőink megszámlálhatatlan sokaságának. Benső meglepéssel tekintünk azoknak ezreire, kiket beteggé tettünk, kiknek börtönökben, szegényházakban és tébolydákban szereztünk nyugodt lakhelyet s kiket másnemű nyomorúságba és szerencsétlenségbe döntöttünk. Csak az 1901-iki évben, hogy példát említsünk, 10260 delirium tremensben szenvedőt fogadtak magukba Németország kórházai, 11974-en pedig tébolydákba vonultak legjobb és leghűbb vevőink közül.”

„Legnagyobb hála vágyunk lekötelve, az összes törvényhozásokkal és hatóságokkal szemben is, hogy keresetünk zavartalan folytatását lehetővé teszik. Őszinte köszönetünk gyenge bizonyítékul csak azon esekélységre hivatkozunk, hogy az elmúlt évben ismét egyedül Németországban 258,750 egyént szolgáltattunk

a börtönöknek. A bíróságok ítéletei tesznek arról tanuságot, hogy ezeknek bűnös tettei a legszorosabb összefüggésben álltak a mi áruezikeink élvezetével.”

„Üzleti eredményeinknek óriási nagysága mellett bizonyít azon összegeknek megszámlálhatatlan mennyisége is, melyeket államok, községek és jótékony intézetek évről-évre azoknak fizetnek ki, a kik keresményüket nem esaladjuk, hanem nekünk áldozzák.”

„Biztosíthatjuk a mélyen tisztelt közönséget a jelen igen kedvező téli időny megnyilvánulása alkalmából is, hogy évszázadok óta követett és ismert elveinkhez a jövőben is tántoríthatatlanul ragaszkodni fogunk. A mérgezés legkellemesebb és legbiztosabb módjával nevelni betegéket, koldusokat és örülteket, teremteni nyomorult árvaakat és özvegyeket: ez az üzletünk célja és jelmondata.”

„Összes eladóinkat és ügynökeinket pedig ismételtlen és határozottan utasítjuk, hogy új vevőinknek a mértékletességet különös buzgalommal a lelkükre kötni el ne mulasszák. Mert így kell a kezdőket gyenge adagokkal mérgeink élvezetéhez szoktatni, így kell bennük mindig nagyobb mennyiségre étvágyat gerjeszteni, fenntartva lelkükben azon megnyugtató gondolatot, hogy tőlük a tudás veszélye megszűnik.”

Nem folytatjuk tovább e kitünő üzlet dícsimuszát, s egyszerűen lerántjuk igazi és sokat mondó nevével a leplet s kiírjuk nyíltan, hogy a világ ezen legnagyobb üzletének bejegyzett czége:

„Nyomor, Halál és Társaik”

és hogy e czég a nemzeti társadalmi és erkölcsi életnek rákfenéje.

Van-e közöttünk, a ki ne ismerné e czégnek hatalmát, céljait és azt a szoros összefüggést, mely e czég műkö-

dése és a társadalom mai bajai közt létezik?

És van-e a ki e czéggel a konkurrencziát felvenné?

Nincs! Pedig nagyon naiv és felületes ember az, a ki azt hiszi, hogy Magyarországon az alkoholizmus romboló hatása még nem érezhető.

Nem rendelkezünk ugyan ez időszert az alkohol fogyasztásáról és ennek szomorú következményeiről hazánkra vonatkozólag pontos statisztikai adatokkal, de amennyire ismerjük a mi viszonyainkat, nyugodtan és komolyan állíthatjuk, hogy az alkoholizmus réme már is borzasztó pusztításokat visz hazánkban is végbe.

Nincs szükség mélyreható kutatásokra annak megértéséhez, hogy betegség, szegénység, gaztettek, örültség, öngyilkosság s a szerencsétlenség száz meg ezer neme a részegesség következménye.

Vessünk egy pillantást az élet nagy szinpadjára! Ahány részeges ember, annyi boldogtalan házasság, feldult családi élet. Ezer és ezer szegény családnak jajveszékése hangzik el meghalagatatlanul, s ezeket mind az iszákosság döntötte a legborzasztóbb nyomorúságba.

Van-e orvossága e bajnak? Hol a segítő kéz, mely talpra állítja a szerencsétlen elesetteket?

Nap-nap után mélyebb és sötétebb az az örvény, melybe az iszákosság taszítja az áldozatait.

Vajha minden ember megértene azt a veszedelmet, melylyel az alkoholizmus a családot, társadalmat és a hazát fenyegeti, vajha mindenki felajánlaná karjának és el-

TARCZA.

Az iszákosság.

— Csevegés. —

Irta: Brankovics György.

Lord Bacon, a híres angol író és államférfi azt mondá: „A világ összes bűne sem pusztít el annyi embert s nem idegenít el annyi vagyont: mint az iszákosság!” És Lord Baconnak igaza van, mert az iszákosság — habár korántsem eredeti, hanem csak szokás bűn — a legirtózatossabb bűn.

Hazánkban ugyan nem alkottak még olyan szigorú törvényt az iszákosság ellen, mint Angliában és Franciaországban, de ebből korántsem következik az, hogy a „garatra felöntés” nálunk nem divik, ellenkezőleg — azt tapasztaljuk, hogy a társadalom minden rétegében találkoznak hősök, kik a „bűfeljítés” e nyomorult eszközét valószínűsítő virtuozitással gyakorolják s az „elázást” és eláztatást a férfias mulatságok közé sorozzák.

A nép alsó osztályai rongyokba burkoltan, illemsértő meztelenségben vanszolják fényes nappal tagjaikat, de a pálinkamérők meggazdagodnak.

Az iparos, a kézműves, a munkás — úszó a kivételnek — meztelán járhatja gyermekeit az iskolába s ha lehetne még a feleségét is a jótékony egyuletkekkel és asztaltársaságokkal ruháztatná föl, de a koreszmák

telve vannak minden szombat este, minden vasárnap s a heti keresményt borba-sörbe fulasztják a családapák.

Ismerek megyét, a hol a földesurak fia csupa sportviszketegségből a falu büzhödt koreszmájában napokon át fogyasztják, az apa jövő évi termésének a számlájára a jó „Iszák” kegyetlen lőrjét.

Ismerek egy községet, amelyben még a nemzet apostolai, a tanítók sem restelnek részegen végig tántorogni az utcákon.

Sok iparos-segédnek nincs egy jóra való inge; sok urfinak nincs egy jóra való gondolata, sok tanítónak nincs a tanításhoz türelme, nincs a neveléshez kedve, pedig... tőlük függ a haza jövője!

A tanítótól várja a nemzet, hogy jóra való, becsületos, munkaszerető hazafiakat neveljen; az iparos-segédektől várja a nemzet, hogy takarékos, szorgalmas polgár legyen s az ipart, a közjólétet munkájával gyarapítsa, emelje; az urfiaktól várja a nemzet, hogy eszükkel, önállóságukkal, függetlenségükkel védjék meg a szabadságot, az alkotmányt s terjesszék a közműveltséget.

De mit nekik a haza, a nemzet? Mért törődjenek ők a jövővel? Hiszen a mult se épített arany palotákat a jelennek!

Jól van drága tanítóm! Jól van derék iparosom! Jól van kedves urfi!

Nem vitatkozom veled s csak annyit mondok, hogy:

Ha mindig szomjas akarsz lenni: légy iszákos, mert hiszen a bornak az a jó tulajdonsága van, hogy mennél többet iszol belőle, annál gyakrabban szomjazol rá!

Ha a főzélod, hogy barátjaidnak, kik

előmeneteleden fáradoznak, az utját bevágjad: légy iszákos, így az ő igyekezeteket meghiusítandod!

Ha erényedet s erélyedet meg akarod ölni: légy iszákos s csakhamar erkölcsi halottá lész!

Ha el akarod veszteni hiteledet, jellemedet, jólétedet: légy iszákos s győzedelmeskedni fogsz!

Ha egyedüli vágyad a koldusbot: légy iszákos, holnap kifordíthatod zsebeidet!

Ha ezinkostársaidtól, iszom-eszem barátjaidtól meg akarsz esalattatni: légy iszákos, ez megkönnyíti a gaznép feladatát!

Ha meg akarod magad raboltatni, légy iszákossá, a tolvajszándékvégrehajthatását előre is biztosítod!

Ha meg akarod családotat ölni, a nélkül hogy akasztófára juss: légy iszákos; az éhenhalást nem bünteti a törvény s az ivás minden élelmi szeredet felfalja.

Ha érzékeidet el akarod tompítani, esztelenségre vágyol: légy iszákos s csakhamar ostobább lész Bálám szamaránál is.

Ha öngyilkosság forog fejedben: légy iszákos, biztosan megsemmisülsz.

Ha titkaidat s esztelenségeidet újra akarod verni: légy iszákos s oly hamar kiömlik minden beléd, mint a mily sebesen beléd ömlik a szeszes ital.

Ha nem férsz börtönbe, sok az erőd, meg akarod rongálni testetted s a társadalom pestise kívánsz lenni: légy iszákos, az iszákosság a betegségek anyja, földhöz ver s dög-mirigyessé tesz.

Ha azt hiszed, hogy „munkátlanság esa

méjének erejét ahhoz a munkához, melylyel áttörhetetlen gátat emelhetnénk a fenyegető vész elé.

Meg kell ismerniök a bajt a nép barátainak, hogy általuk azt a nép is megismerve, együtt küzdjön velük a nemzeti, szociális és erkölcsi élet eme rákfenéje ellen.

Mert ki merné tagadni, hogy az iszákosság a legveszélyesebb, legjobban pusztító nemzetközi ragály? Nem ez-e a szegénységnek és a nyomornak legbővebb forrása? S a szociális kérdés, melynek nyomása alatt az egész emberi társadalom megrendül, nincs-e legszorosabban összeforruva az alkoholizmus kérdésével?

S mit felelhetünk, ha kérdezik, hogy hol az a hely, a hol a szörnyű rém gyanutlanul lecsap, hol azon hely, hol a gyilkos kísértet megragadott áldozatának vérért kiszívja?

Elmondhatnók, hogy a világ legnagyobb üzletének, — mely községünkben is kezdettől fogva üzi „áldástevő” működését, — Ujpesten ma 460 fióküzlete van, de nem felelünk a fenti kérdésekre, csak arra hívjuk fel a m. t. közönség figyelmét, hogy a *szétforgácsolt* jótékonyági erőket egyesíteni kellene, s egyesült erővel létre kellene hozni a „*Józan emberek pihenőjé-t*”, egy olyan tágas, tiszta jól fűtött helyiséget, a melyben reggeli 7 órától esteli 7 óráig díjtalanul tartózkodhatnak a szegény nők- és férfiak, s a rendelkezésükre álló hírlapokat és egyéb olvashatókat használhatnak; a mely helyiségben egész napon át bárki esekély díj befizetése mellett tejet vagy théát kaphatna egy darab kenyérral, a munka- és keresetmélküliek pedig, ha azt bizonyítani tudják, teljesen ingyért kapnának kenyeret és ennivalót; amely helyiségben végül esekély díjért éjjeli szállás is állana rendelkezésükre.

Isten és a jószívű emberek segítségével ily módon, a „*Józan emberek pihenője*” létesítésével fel lehetne venni a világ legnagyobb üzletének czéggével a Halállal, Nyomorra és Társaikkal a konkurrencziát; ilyen módon a „*Józan emberek pihenője-vel*” ki lehetne irtani a nemzeti, társadalmi és erkölcsi élet rákfenéjét.

Gondolkozzanak e felett egy kissé községünk és társadalmunk illetékes tényezői.

H I R E K.

— Pestvármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi november hó 24-én tartott közgyűlése: 1. Ujpest község szervezési szabályrendeletének a jóváhagyását, a fő-

az élet” s a dologháznál kényelmesebb menedékhely nincsen: *légy iszákos* s oda kerülsz!

Ha a gyanúsítás ezéltáblájaként kívánsz szerepelni: *légy iszákos* s ezéled eléred, mert mindenki tudja, hogy az, aki a családját meglopja, mást is könnyen megrabol.

Ha terhére akarsz lenni a társadalomnak, utálatossá s gyűlöletessé kívánod magadat tenni: *légy iszákos* s haszontalan, szenvedhetlen lész.

Ha egyedüli örömet az ablakok bezúzásában, béke-bontásban, csontjaid összetörésében vélsz lelhetni, ha sárban akarsz fetrengeni, ha a kocsik s lovak alá akarsz kerülni: *légy iszákos* s biztosítalak róla, siker fogja koronázni igyekezetedet!

Végre, ha el vagy határozva egészen elpusztulni, vagyonod, tested s *lelkedre* nézve... oh, boesánat, önök Darwinisták, önök azt hiszik, a majomtól származnak, a léleken nem hisznek, önök szerint a lélek szép szó, de tartalmatlan, képzelgő agy szüleménye: helyes, de akkor — az iszákos rosszabb az állatnál, mert egy állat sem rosszszik le szándékosan, az iszákos azonban tudja, mily állapotra juttatja őt a szeszes ital s mégis iszik! Az iszákos rosszabb az oktalan állatnál, mert öngyilkos, a ki a saját egészségétől fosztja meg magát akkor, a midőn mások jó egészségére iszik!

A szeszes ital felszabadítja a szenvedélyeket és oly tetteket követtet el a részeggel melyekre józanon borzadva gondolna. Száz gyilkos közül kilenezvenkilenez részegséggel mentegéti magát a törvényszék előtt. Jó hogy a bíró nem mindig ismeri el e mentség érvényét s amikor elismeri, igazságtalanságot követ el, mert aki szándékosan fosztja meg magát esztől, nem mondható ártatlan-

ügyész véleménye alapján, megtagadta. 2. Az upesti eselédszerzők közvetítési díját 10 %-ban állapította meg. 3. A községben behajthatatlanná vált megyei és községi pótdadók leírását helyben hagyta. 4. Nagy Sándor upesti irnok felebbezését elutasította.

— **A vármegye központi választmánya** folyó évi december hó 6-án fél 11 órakor ülést tart az alispán hivatalos helyiségében. Az ülésnek tárgyat: Az országgyűlési képviselő választók 1903. évi névjegyzékének végleges megállapítása, hitelesítése és szétküldése képezi.

— **A községi képviselőtestülete** közgyűlést tart f. é. december hó 18-án d. n. 3 órakor. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az 1892. év előtti időből származó és 2816 frt 53 és fél krt kitevő községi pótdadónak behajthatatlanság okából történő leírása iránti I. foku határozat hozatal. 2. Csontos Imre, Horváth András és Csontos György volt községi révbérlők be nem hajtható hátralékának törlése iránt hozandó határozat. 3. Az 1890. és 1891. évekről szóló árvaházalap, szegényalap és jövedéki bírság számadásoknak a vármegyei törvényhatóság utasítása folytán történő I. foku megvizsgálása.

— **A községi választók névjegyzéke.** Az 1903-ik évre szóló községi választók névjegyzéke ellen a felszólamlások folyó évi december hó 5-től 9-ig adandók be a község előljáróságánál.

— **Kinevezések.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a budapesti m. kir. államrendőrséghez az upesti kerületi rendőrkapitányság két derék tisztviselőjét, *Orosz Samu* és *Kulifaj Gyula* r. imokokat rendőr-segédfogalmazókká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter a költészet terén is szép és sokat ígérő tehetségű *Palinay Leventé* díjazásnyújtásának elismeréséül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. E legteljesebb kitüntetés alkalmából, községünk és előljáróságunk nevében *Zsoldos János* főjegyző táviratilag üdvözölte *Dr. Freysinger Lajost*, a ki mint pestvármegyei törvényhatósági- és közigazgatási bizottságának tagja, Ujpest fejlődése és haladása iránt mindig a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett s községi ügyeink mellett, igazságérzetét megerokonszenvével párosítva, foglalt mindenkor állást. A magas műveltségű, kitünő jellemű s kiválóan tevékeny férfiú kitüntetése nagy meglepetést s örömet szült az egész megyében. Az üdvözlőtek bokréttájához ime mi is hozzájárulunk egy szerény virágszállal, s őszintén kívánjuk, hogy a közjávára még sokáig éljen!

— **Névmagyarosítás.** Káger János helybeli állami tanító vezetéknevét, valamint kiskoru István, Francziska, Róza, Benő, Janka, Rezső, Gyula, Antonia és János gyermekei-ét 121 016 sz. belügyminiszteri engedéllyel *Pornói*-ra változtatta.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Benedek Sámuel* központi szolgálatra berendelt állami elemi népiskolai tanítót jelenlegi minőségben az upesti állami elemi népiskolához áthelyezte.

— **A községi szolgák 33 pár eszelmájának** az elkészítésére összesen három ajánlat

nak, nem menthető föl a részeg állapotban elkövetett gonosz tett következményei alól.

Resszess tehát iszákos ember! Észmély! S mielőtt a poharat ajkaidhoz emeled, jusson eszedbe miszerint bűn elkövetésére készülsz; jusson eszedbe, miszerint a méreg kis adagban gyógyít, míg nagy adagban öl. S ha már nem hiszel az ő testamentomnak a mely azt mondja: „ne nézzed a bort, mert elvégre is megmar, s mint a mérges kígyó megcsíp” (Péld. besz. 23. 32.) ha mosolyogva olvasod a próféta intelmét: „jaj a nagy borihatóknak, jaj azoknak, kik serények a részegítő ital töltögetésében, mert *keserű* lesz a részegítő ital annak, a ki issza” (Ézsaiás 24. 9.) ha kiesnylőleg s gunyolódva olvasod Pál apostol ama szavait: „ki a tisztátalanság, gyilkosság, részegség, dobzódás dolgait műveli: az isten országának örököse nem lehet” (5. 19—21 legalább okulj a gyakorlati élet iszonyatos példáin, okulj embertársaid balgaságain és:

Soh'se igyál nyakra főre,
Erzelem és ész nélkül:
Gondold meg a bor nem löre,
S bajba csak a baiga dül!
Bár mosolygva néz reád,
Gondülésre kedvet ad,
Még se méltó az a borra:
Ki azt vízként pazarolja.

Böleseségnek, balgaságnak
Forrása a tiszta bor,
Alkotásnak, rombolásnak
Os ereje benne forr!
S bár emennek üdvet hoz,
Mig amannak but okoz,
Még se méltó az a borra:
Ki azt vízként pazarolja!

érkezett a község előljáróságához. Nevezetesen: Tresz Károlytól (17 K.) Förster Jánostól (16 K.) és Kéész Jánostól (16 K. 80 fill) Az előljáróság november hó 28-án tartott ülésén Förster János ajánlatát, mint a legelőnyösebbet fogadta el.

— **Szegény gyermekek felruházására.** A jótékoyság terén csaknem páratlan buzgalmu upesti „Gyermekbarát Egyesület” ez idén vallásfelekezeti külömbség nélkül 100, — szóval *egyszáz* szegény gyermeket fog még karácsony előtt téli ruhával felöltöztetni.

— **Értekezlet a szegény gyermekek ellátása érdekében.** Id. *Benkovi*s Imre, folyó hó 4-én délután 6 órakor az „Ujpesti Közművelődési Kör”-ben tartandó értekezletre hívta össze községünk polgárait. Az értekezlet a szegény gyermekeknek, meleg étellel való ellátása tárgyában fog tanácskozni.

— **Az upesti Szt. Erzsébet jót. nőegylet** emberbaráti céljaira hivatkozva, segélyért folyamodott a község előljáróságához. A kérvényt november hó 28-iki ülésében tárgyalta az előljáróság s elhatározta, hogy a képviselőtestületnek 250 korona megszavazását fogja javasolni oly feltétellel, hogy ha az egyet/vallásfelekezeti külömbőség nélkül fogja a jótékonyt gyakorolni.

— **Czímadoományozás.** A királyi felsőge *Dr. Freysinger Lajos* vázei közjegyzőnek, ezen minőségben és a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. E legteljesebb kitüntetés alkalmából, községünk és előljáróságunk nevében *Zsoldos János* főjegyző táviratilag üdvözölte *Dr. Freysinger Lajost*, a ki mint pestvármegyei törvényhatósági- és közigazgatási bizottságának tagja, Ujpest fejlődése és haladása iránt mindig a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett s községi ügyeink mellett, igazságérzetét megerokonszenvével párosítva, foglalt mindenkor állást. A magas műveltségű, kitünő jellemű s kiválóan tevékeny férfiú kitüntetése nagy meglepetést s örömet szült az egész megyében. Az üdvözlőtek bokréttájához ime mi is hozzájárulunk egy szerény virágszállal, s őszintén kívánjuk, hogy a közjávára még sokáig éljen!

— **A hálás tanítványok hangversenye,** melyet *Gallauner Lujza* siremlékének javára jövő évi január hó 3-án rendeznek, igen változatos és élvezetes műsorral fog birni, a mennyiben *Dósi Handel Berta* művészi énekén kívül értesülésünk szerint, élvezni fogjuk *Rákosi Viktor* (Szipulus) humoros előadását, *Erkel Sarolta* zongorajátékát, a „*Petőfi Hortobágyon*” című melodráját, melyben *Keserű Balázs*né szül. Illek *Margit Stadler Vilma* és *Winternitz Ilona* működnek közre. A 40 tagu hölgybizottság egy dalt fog énekelni. Lesz hegedűjáték és monológ is, végül pedig egy esimes élőkép. Reméljük, hogy a belépti jegy árát az 1 koronát, senki sem fogja megtagadni azoktól a hölgyektől, kik a jegyek elárusítását magukra vállalták.

— **Protestáns társasestély** Az upesti ev. ref. és ágost. hitv. evangélikus egyházak tanácsai közös értekezletet tartottak f. évi december hó 2-án amelyen elhatározták, hogy az idei farsang elején, a két testvér egyház javára, protestáns társasestélyt rendeznek s a szűkebb rendező bizottságot rögtön meg is választották a saját körükből. Ujpest, illetőleg akét protestáns egyház fennállása óta, ez volt az első eset, hogy közös tanácskozássra gyűltek össze az egyháztanácsok s a szívélyes érintkezés után ítélve remélhető, hogy a két egyház közötti testvéri kapcsolatok bensőbb és szilárdabb lesz a jövőben, mint a multban volt s nagyban hozzá fog járulni a protestáns egyházak erkölcsi tekintélyének az emeléséhez.

— **Az iparos munkások képzésére** alakult helyi bizottság érdemes titkára: *Endre János* fővárosi tanító *Förösmarthy* ünnepélyt rendezett f. hó 1-én a Colosseumban, melyen a „Szózat” halhatatlan költőjéről, 102-ik születésének évfordulóján, *Mártonffy Imre* tartott egy igen szép beszédet, amiért a nagyszámu közönség zajosan megtapsolta. Jövő vasárnap vagyis december hó 7-én az iparoktatás főigazgatójának: *Mártonffy Márton* miniszteri osztálytanácsosnak a tiszteletére, aki decz. 8-án tölti be az iparoktatás terén kifejtett áldásos működésének 30-ik évét, ugyanesak a helyi bizottság jubiláris ünne-

pélyt rendez. Ez alkalommal lapunk felelős szerkesztője *Brankovics György* fogja az ünnepi beszédet elmondani.

— **Halálozás.** *Fischer Ede* vasútépítő vállalkozót 36 éves korában ragadta el mult hó utolsó napján a halál. Az általános tiszteltnek örvendő férfiú hült tetemeit f. hó 2-án nagy részvéttel kísérték ki a budapesti izraelita temetőbe, a hol sírját nejjén, gyermekén kívül az atya, anyja, testvérei és rokoni zokogva állották körül. Az elhunytban *Radics Dávid* községnök pénztárosa sógorát gyászolja.

— **Iparkiállítás — Ujpesten.** Az ujpesti ipartestület 1903-ik évi augusztus havában iparkiállítást óhajtott rendezni Ujpesten. E kiállításnak rendkívül nagy hordereje lehet iparunk emelésére és fejlesztésére ha annak erkölcsi sikere jó előre biztosítva leendő s kellő anyagi támogatásban is részesül. Mindkettőnek elérhetése céljából az ipartestület elnöksége megleghangu felhívást intézett iparosainkhoz, s arra szólította fel őket, hogy folyó évi december hó 8-ig nyilatkozzanak, részt óhajtanak-e venni a kiállításban s mennyivel járulnak hozzá a kiállítás költségeihez. Reméljük, hogy iparosaink a kiállítás fontosságával tisztában vannak és a saját érdekükben részt fognak abban venni.

— **Nagylelkű adomány.** *Wolfner Gyula* 200koronát adott az ujpesti izr. nőegyletnek oly czélból, hogy ezen összeget a szegények között ossza ki. Az izraelita nőegylet elnöksége lapunk útján is hálás köszönetet mond a nagylelkű adományozónak.

— **A „Danubius” hangversenye** f. évi november hó 29-én — amint előre jeleztük, fényesen sikerült, amiben nagy érdeme van *Salamon Rezsőnek*, a dalárda alelnökének, úgy a hangverseny rendezőjének: *Hutterer Józsefnek*, mint a dalárdának s különösen dirigensének *Sztajanovics Jenőnek*. A nagyszámú közönség, — melynek első soraiban ott láttuk a „Danubius” vezérigazgatóját: *Baumgarten* Henriket s a gyár előkelő tisztviselőit nagy számban — viharosan megtapsolta a műsor minden egyes pontját s nagy elismeréssel adózott *Sehekolin* Róza kisasszonynak is, aki igen szépen énekelte a „Casta Diva”-áriát, Bellini „Norma”-jából. Hangverseny után tánc következett, mely vidám kedvvel reggelig tartott: Jelen voltak: *Leányok:* Antal Juliska, Antal Jolán, Adorján nővérek, Aksamit Ludmilla, Baumgarten Alice, Baumgarten René, Fischer Katalin, Fuchs nővérek, Gschwendtner nővérek, Kohn Ilonka, Klein Jolán, Novák Márta, Pecosusz Etelka, Pótz Ernesztin, Pale Hermin, Rachler Hermin, Somol Irma, Salgó Mariska, Sehekolin nővérek, Schmitzer Grethen, Szalay Margit, Szilágyi Mariska, Waldhauser Vilma, Zuffer Juliska, és *Zweig Irén.* *Asszonyok:* Auer Józsefné, Baumgarten Henrikné, Berényi Antalné, Bence Lipótné, Barta Józsefné, Benkő Alajosné, Banin Istvánné, Böhm Oszkárné, Braun Adolfné, Csuka Ferenczné, Dubocs Rezsőné, Draschitz Antalné, Ehrenwald Lajosné, Fischer Henrikné, Kasonszky Tivadarné, Klopfer Lipótné, Kovácsik Ferenczné, Kren Károlyné, Mumper Ferenczné, Pauer Józsefné, Pecosusz Józsefné, Poltz Gyuláné, Polezovits Szilárdné, Salamon Rezsőné, Samol Józsefné, Somogyi Györgyné, Stajek Józsefné, Syrek Jánosné, Schwartz Józsefné, Szilágyi Mihályné, Weber Károlyné, Zák Alajosné.

— **A budapesti „Uránia” magyar tudományos színház** próbaképen 5 előadást fog tartani Ujpesten. Az első előadás folyó hó 8-án lesz a Colosseumban. Ez alkalommal amint értesülünk *Dr. Pekár Gyulának* „Spanyolország” című műve kerül színpadra, melyből az érdekes országnak nemesak természeti szépségeit, nevezetesen városait, mesébe illő épületeit, hanem különleges társadalmi szokásait, bikaviadalát, tánczeit, zenéjét stb. stb. is megismerjük. A vetített és mozgó képek egész rengetege vonul el szemünk előtt, s mindenik látóvalóhoz elmondja a szerző a hozzá fűződő érdekes mondákat és történeti eseményeket. Az ujpesti előadások belépő díjai, amiről a színlapok részletes felvilágosítást nyújtanak majd, oly mérsékelték, hogy a tudományos vállalat érdekes és tanulmányos előadásait mindenki megnézheti.

— **A dögter** kérdését, miután Ujpestenk erre való területe nincsen, a megye alispánja

ugy véli a leghelyesebben megoldani, ha Ujpest községe Rákospalota községtől bérel e czélra alkalmas területet. Az előjáróság törekvése most oda irányul, hogy a dögter kérdését Rákospalotával együttesen igyekeznek megoldani.

— **Választás az Ujpesti ipartestület kebelében.** Az ujpesti ipartestület betegsegélyző pénztár f. é. december hó 7-én d. u. 2 órakor választja meg közgyűlési kiküldötteit. Ugyanakkor választatnak meg a békéltető bizottságnak segédtagjai is.

— **Országos borértékesítő szövetkezet.** A földművelésügyi miniszterium kezdeményezésére és támogatása mellett, már a legközelebbi időben országos borértékesítő szövetkezet alakul. Az alakuláshoz szükséges 600.000 K értékű részvény már előjegyeztetett. E szövetkezet a magyar borok értékesítését lesz hivatva szervezni.

— **A kereskedelemügyi miniszter elvi határozatai.** A kereskedelemügyi miniszter kit mondotta: 1. hogy abban az esetben, ha az elsőfokú iparhatóság ellen beadott fölebbezést a másodfokú iparhatóság visszautasítja, ez ellen további fölebbezésnek helye nincsen. — 2. hogy az alkalmazást keresőnek munkakönyv nélkül való beszedgetése miatt a eseléd-szerző abban az esetben, ha az alkalmazást kereső előzőleg még alkalmazásban nem volt, nem büntethető. — 3. hogy a pénztári tagok tagsági jogait az utolsó befizetéstől számítva hat hétig még abban az esetben is élvezik, ha a keresethiánynak munkabeszüntetés az oka.

— **Kéményseprő-mesterek értekezlete.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye 14. közig. járásban 48 kéményseprő-munka kerület van. A munkakerületek közül, némelyik az 1888. évi beosztás óta tetemesen megnagyobbodtak, ennek következtében a vármegye területén működő kéményseprő-iparosok a munkakerületek újból való arányosítását akarják kérni az illető hatóságtól s e czélból f. é. december hó 7-én értekezletet fognak tartani Gödöllőn a Szauer Lajos vendéglői helyiségében. Az értekezlet kéri fogja továbbá: 1. az 1888. évi szabályrendelet 7. §-ának módosítását, esetleg törlését, mivel a 4. §. határozatait a 20. §-ra való tekintettel be kell tartani, tűzrendőri szempontból. 2. A Cylinder kémények kiegészítését kötelezővé szabályozni, a régi árban. 3. Cylinder kéményeket szalma vagy nád-fődélen építeni meg ne engedjék, mert ebből származhatik a legtöbb tüzeset. 4. A kéménytisztítások ne csak a szabályrendeletben írva, de természetben is havonta történjenek stb. stb.

2068. vögrh. sz. 1902.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1902. évi V. 1870/2. sz. végzése folytán **dr. Kis Sándor** ügyvéd által képviselt **dr. Hédervári Samuel** felperes részére

Schwarz Simon alperes ellen 300 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1033 koronára 50 fillerre becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbírósnak V. fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a menyinyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, **Perez-utca 2. szám a. házban** leendő megtartása határidőül **1902. évi december hó 11. napján délután 1/2 órája** kitzetetik a mikor a bírólág lefoglalt butorok és ruhaneműek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyinyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1902. évi november hó 26-ik napján.

Polgár

kir. bírósági vegre a jto

2047. vögrh. sz. 1902.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1901. évi V. 458/8 sz. végzése folytán **dr. Kálmán Ödön** ügyvéd által képviselt Ujpesti öngesélyző egy. felperes részére **Steiner Adolf** és társai alperesek ellen 800 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1870 kor. becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbírósnak V fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is a menyinyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, megkezdve **Steiner Mórnaál Diófa-utca 10. sz. és folytatva Steiner Adolfnál Mária-utca 25. sz.** és befejezve **Eichler Jakab lakásán Lörincz-utca 44 sz. alatt** leendő megtartása határidőül **1902. évi december hó 12. napján délután 2 órája** kitzetetik, a mikor a bírólág lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyinyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Ujpesten, 1902. évi november 27.

Polgár, kir. bírósági végrehajtó.

Karácsonyi és ujévi

alkalmi ajándékok.

A legjobb, legizlésebb órák, ékszerek, arany- és ezüst-árak, 13 próbás ezüst evőeszközök a legmérsékeltbb árakért a legnagyobb választékban

részletfizetésre is!

Kaphatók Ujpest legrégibb és legszolidabb órás- és ékszer-üzletében:

Deutsch Zsigmondnál

Főüzlet: Ujpesten, Árpád-ut 20. sz.

Fióküzlet: Kemény Gusztáv-utca 1. sz.

1-5.

Hirdetmény.

Ujpest község előjárósága az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. §-a, nemkülönben Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye által a pénztári kezelés és számvitel módjának szabályzásáról 982./kgy. 1892. szám alatt alkotott szabályrendeletének 92. §-a értelmében közhirrre teszi, hogy Ujpest község 1890. és 1891. évekről szóló

**árvaházalap
szegényalap és**

jövedéki birság számadásai

a mai naptól számított **15 napig** vagyis **1902. évi december hó 17-ig** a község házában a főjegyző irodájában (I. em. 43. ajtó) közszemlére ki vannak téve.

Ujpesten, 1902. december 1-én.

Zsoldos J.
főjegyző.

Lindt J.
bíró.

**Árpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.**

TARJÁN K.

köszén-, coax- és fanagy-kereskedő

Ujpest, Árpád-ut 46. szám.

Ajánlja első minőségű porosz szalon szenét, tatai tojás-sajtolt szenét, coax-át, fát házhoz szállítva igen jutányos árak mellett.

Pontos kiszolgálás.

Teljes suly biztosítottik.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy a

Központi kávéházat és szállodát

Árpád-ut és Temető-utca sarok

átvettem és azt teljesen átalakítva **e hó 15-én szombaton délután ünnepélyesen megnyitottam.**

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy pontos és előzékeny kiszolgálás által igen tisztelt vendégeim igényeit minden tekintetben kielégítssem. Kitűnő kávéházi italok, valamint hideg étek a legjutányosabb áron lesznek kaphatók.

A n. é. közönség b. pártfogását és látogatását kéri,

kiváló tisztelettel

Balog Ármin, kávé és vendéglős.

FUCHS ANTAL ÉS JÓZSEF

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.